

REFERAT |SØG| Eldrerådet (2012-2019) d. 13-11-2018

Møtedato   Tirsdag d. 13. november 2018 kl. 10:00

Møtested   Søgne

Indholdsfortegnelse

- Forside Eldrerådet 13.11.2018.....	3
- Saksliste Eldrerådet 13.11.2018.....	5
PS 3518 Godkjenning av protokoll fra møte 29.10.2018.....	7
PS 3618 Referatsaker 13.11.2018.....	19
PS 3718 Eventuelt 13.11.2018.....	21
RS 2818 Møteprotokoll - Fylkeseldrerådet i Vest-Agder 26.10.2018.....	23
RS 2918 Morgendagens aktivitetssenter - Forskningsrapporten til MAS.....	32
RS 3018 Omsorg 2020 - regjeringen.no bestilling av papireksemplar for Eldrerådet.....	34
RS 3118 Eldreråd - nytt fra regjeringen 26.10.18.....	36
zMøteprotokoll møte i Eldrerådet 13.11.2018.....	41

Sak 1: - Forside Eldrerådet 13.11.2018

SØGNE KOMMUNE

Møteinnkalling

Utvalg: Eldrerådet
Møtested: Søgne Rådhus - Kommunestyresalen
Dato: 13.11.2018
Tid: 10:00

Sakspapirer er lagt ut på Søgne kommunes hjemmesider: www.sogne.kommune.no/sakslistar.
Møtet er åpent for publikum.

Forfall meldes til utvalgssekretær Anne Christin Høyem, anne.hoyem@sogne.kommune.no, som sørger for innkalling av vararepresentanter. Vararepresentanter møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Navn	Funksjon	Representerer
Torunn Kristiansen	Medlem	SV
Helge Andersen	Medlem	
Bjørn Nilsen	Medlem	
Arvid Abrahamsen	Leder	H
Tormod Mjaaseth	Nestleder	

Program:

Kl 10.00 Eldrerådet og Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne – felles presentasjon av økonomiplan 2019 - 2022 og budsjett 2019 ved økonomisjef Børre Andreassen

Kl 11.30 Lunsj

Kl 12.30 Informasjon om tjenestelevering ved Hovedkjøkkenet i Søgne kommune ved avdelingsleder Trude Lohne og ernæringskoordinator Kathrin Runge

Søgne, 06.11.2018

Arvid Abrahamsen (sign.)
leder

Anne Christin Høyem (sign.)
rådgiver

Sak 2: - Saksliste Eldrerådet 13.11.2018

Saksnr	Innhold	U.off.
PS 35/18	Godkjenning av protokoll fra møte 29.10.2018	
PS 36/18	Referatsaker 13.11.2018	
RS 28/18	Møteprotokoll - Fylkeseldrerådet i Vest-Agder 26.10.2018	
RS 29/18	Morgendagens aktivitetssenter - Forskningsrapporten til MAS	
RS 30/18	Omsorg 2020 - regjeringen.no bestilling av papireksemplar for Eldrerådet.	
RS 31/18	Eldreråd - nytt fra regjeringen 26.10.18	
PS 37/18	Eventuelt 13.11.2018	

Sak 3: PS 3518 Godkjenning av protokoll fra møte 29.10.2018

Saksframlegg

Godkjenning av protokoll fra møte 29.10.2018

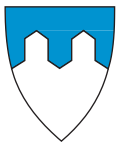
Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
35/18	Eldrerådet	13.11.2018

Rådmannens forslag til vedtak:

Eldrerådet godkjenner protokoll fra møte 29.10.2018.

Vedlegg

- 1 Møteprotokoll fra møte i Eldrerådet 29.10.2018

SØGNE KOMMUNE

Møteprotokoll

Utvalg: Eldrerådet
Møtested: Kommunestyresalen - Søgne Rådhus
Dato: 29.10.2018 – ekstraordinært møte
Tid: 10:00

Faste medlemmer som møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Torunn Kristiansen	Medlem	SV
Helge Andersen	Medlem	
Bjørn Nilsen	Medlem	
Arvid Abrahamsen	Leder	
Tormod Mjaaseth	Nestleder	H

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Arnfinn Rodal	fagleder
Anne Christin Høyem	rådgiver

Av fem medlemmer var fem medlemmer til stede. Sakskart datert 18.10.2018 omfattet PS 32/18 – 34/18. For øvrig ingen merknader til sakskart eller innkalling.

Heidi Johansen, Daglig leder Frivilligsentralen, og Anne Christine Danielsen, aktivitør, informerte om Prosjekt «Hånd i hånd».

Arnfinn Rodal informerte om omfanget av BPA ordningen i Søgne Kommune.

Underskrift:

Vi bekrefter med våre underskrifter at protokollen er ført i samsvar med det som ble bestemt i møtet.

Arvid Abrahamsen (sign.)
leder

Anne Christin Høyem (sign.)
rådgiver

Saksnr	Innhold	U.off.
PS 32/18	Godkjenning av protokoll fra møte 08.10.2018	
PS 33/18	Referatsaker 29.10.2018	

RS 27/18 Morgendagens aktivitetssenter - Forskningsrapporten til MAS
PS 34/18 Eventuelt 29.10.2018

PS 32/18 Godkjenning av protokoll fra møte 08.10.2018

Rådmannens forslag til vedtak:

Eldrerådet godkjenner protokoll fra møte 08.10.2018.

Saksprotokoll i Eldrerådet - 29.10.2018

Behandling:

Ingen merknader.

Vedtak:

Eldrerådet godkjenner protokoll fra møte 08.10.2018.

PS 33/18 Referatsaker 29.10.2018

Rådmannens forslag til vedtak:

Eldrerådet tar referatsakene til orientering.

Saksprotokoll i Eldrerådet - 29.10.2018

Behandling:

Felles forslag:

Saken behandles på ny i neste møte.

Vedtak:

Saken behandles på ny i neste møte.

RS 27/18 Morgendagens aktivitetssenter - Forskningsrapporten til MAS

PS 34/18 Eventuelt 29.10.2018

Rådmannens forslag til vedtak:

Eldrerådet tar eventuelt – sakene til orientering.

Saksprotokoll i Eldrerådet - 29.10.2018

Behandling:

Det skal være fellesmøte for eldrerådene i Kristiansand, Søgne og Songdalen mandag 5. november 2018 kl 12.30 i Rådhuset i Songdalen. Varaordfører i Kristiansand, Jørgen Kristiansen, vil delta på møtet.

Agenda for møtet er:

- Hva ønsker vi å formidle i forbindelse med organisering av eldreråd i Nye Kristiansand?
- Er det ønskelig å begynne med regelmessige felles møter? I så fall, hvem skal delta og hvordan skal disse organiseres?
- Eventuelt.

Repr.: Helge Andersen hadde innspill:

Organisering Eldreråd i en evt. Kristiansand storkommune.

Søgne Eldreråd må/skal uttale seg - og råd (^m/begrunnelse).

Et Eldreråd for evt. ny storkommune Kristiansand vil by på mange og store utfordringer. Ikke minst utfra store avstander, og flere omfattende investeringer i eksisterende og nye HS-bygg. Det vil, med stor sannsynlighet også bli betydelig mer kostbart å "drifte", sett i forhold til Søgne's utgifter til Eldrerådet pr. dato.

I samtale (telefon) med Raudi Roll hünd i Kristiansand Seniorråd - leder der - har jeg fått opplyst hvilke saker som primært behandles der, rådets deltakelse i utvalg og komiteer ^{ny/v.}. Noe er likt med hva Søgne Eldreråd behandler og engasjerer seg i, jeg mener noen sentrale forhold i Kristiansand:

- * Det avholdes et møte pr. mnd., med varighet 2 timer.
- * Seniorrådets arbeider utfra sakliste fremlagt av sekretar.
- * Møtegodtgjørelse til rådets medlemmer er noe over kr. 1.000,- pr. møte - ble sagt.
- * I valgperioden (4år) etterstelles besøk/befaring til sykehjem og andre HS-institusjoner. Tid til dette tas av møtetiden en gang pr. mnd. Oppstår en spesiell / uventet situasjon et sted, kan det bli besøk to ganger i valgperioden.
- * Seniorrådet har, 7 leder, møte og talerett i Helse- og Sosial-utvalget.
- * Seniorrådet får til gjennomgang / uttalelse reguleringsplaner og trafikkrikkehetsplaner.

2)

- * Seniorrådet er representert med to (2) av sine medlemmer i byggekomiteer vedt. HS-bygg - da med tale- og stemmerett.

Om jeg har oppfatta dette riktig (en kort telefonsamtale) så ser jeg noen likheter og noen ulikheter med saker i Søgne Elderråd, eventuelt deltakels utløp.

For å ta ulikhetene først:

- * Søgne Elderråd er representert med alle rettigheter i Søgne Seniorcenter.
- * Møtehyppigheten i Kristiansand er høyere enn i Søgne, men av kortere varighet enn ofte i Søgne.
- * Møtegodtgjørelsen i Kristiansand er mer enn tre (3) ganger over gjeldene i Søgne.
- * Søgne Elderråd er ikke representert i byggekomiteer som angår HS relaterte prosjekter/bygg.
- * Søgne Elderråd har ikke møte- og talerett i Tjenesteutvalget av HS-saker der.

Likhetene finner en i uttalerett til reguleringsplaner og til trafiksikkerhetsplan. Videre til befaringer til HS institusjoner.

Jeg ser for meg i et evt. stort / nytt Elderråd / Seniorråd følgende:

- * Flere og lengere møter enn i Søgne nå.
- * Mange flere befaringer med store avstander mellom objektene.
- * Skal en gjøre seriøs behandling - uttalelse til regulerings- / trafiksikkerhetsplaner, vil det kreve befaringer. Store avstander. Oppå dette vil være kostnadskravende.

3)

- * Som følge av pkt. 1-3 vil det bli langt høyere utgifter ~ møte og reiseutgifter. Kfr. det som nå omtales som viktig: harmonisering av godtgjørelser alle slag.

Det synes helt klart at avstander mellom objekter, og rådsmedlemmers lokalkjennskap, vil ha stor betydning for å gi gode råd.

Eksempelvis: Tenk seg Ørkleu m/ø i Treit (gamle Treit kom.) til Ørrest i Songdalen ~ Finstaud på grensen til Marnardal og Vennestad, Vidre til Flekkvåg (gamle Oddernes kom.), til ytterst i gamle Randesund kom., til lengst vest i Søgne på grense til Mandal. Krevende!

Og så er det det at en skal tale de eldres sak. I så måte vil et råd med oppgaver i et minst mulig geografisk område, opplagt få best kontakt med, og føle innbyggernes behov bomsvis, transportmessig, ulike helsebehov - for å nevne noe. Beboere vil på sin side ha den beste vei til elderrådsmedlemmer med forhold som berører dem.

Representasjon - som det holdig vil bli med et "stort Råd" :

Fra måvarende Kristiansund vil det avgjort bli flere representanter. Og de samme vil bli de som vil kjenne måvarende Søgne minst. Motsatt Søgne representanter vil ikke kjenne det nødvendige og riktige i måvarende Kristiansund

For fremtiden - for såvidt allerede nå ~ bør det gjøres endring i Søgne Eldråd sitt sakrområde og deltakelse. Deltakelse i byggekomitee for HS-nalaterke prosjekter, og deltakelse med talerett i tjenestevalget bør være udiskutabelt.

4)

Noe mer ang. HS-prosjektet:

I en byggekomite medr. HS-prosjektet er det mye å ta hensyn til:

- * Tilgjengelighet i.h.t. servis - lege, tannlege, hørpleie, butikker m.v.
- * Rommessig utforming, inkl. velferdsrom, kjennerom, kjøkken og spiserom.
- * Trafikksikkerhet - ikke minst i nærområdene.
- * Østatiske hensyn inne og ute - inkl. trivelige fargvalg og møbler.
- * Utvendige trivselsområde - parkmessig.

I en byggekomite bør det være med personer som ^{ikke} er tilknyttet aktivt politisk verv - så som byggeknyddig te, bolig, armering, elektro, VVS m.v. Det vil være viktig at utenforstående - les politikere og adun - gis anledning til å møte arkitekt og ulike byggekonsulenter i ordinære Byggekomite-møter, i byggemøter / befaringer på byggestedet, for å kunne stille kritiske ~~pp~~ spørsmål, og påvirke rapportering om fremdrift, økonomi i h.h.t. gitt bevilgning m.v. til rådmann og politisk valgte.

Ut fra medfjeldt vrenfor så bør det i en evt. Storkommune Kristiansand, gis mulighet for "lokale" Eldreråd - også i neste valgperiode (4 år fra 2020). Det må kunne være fordelaktig for det!

Helge Andersen

Repr.: Tormod Mjaaseth hadde innspill:

1)

Eldrerådets formål og utfordringer

Er som kjent et kommunalt råd med forpliktelser i oppfølging av saker – valgt av kommunestyret for valgperioden.

Eldrerådet skal være en pådriver i politisk arbeid, ha meninger og kunne påvirke. Engasjementet er viktig.

Vi legger til grunn

- menneskets selvfølelse og selvrespekt som er viktig for den enkeltes livskvalitet og mestring av egen tilværelse (Velferdsmeldingen 94-95)
- eldre som en ressurs - en hjertesak
- å være synlige. Kontakte media - redaksjonell omtale – interpellasjoner.

Eldrerådet har en systemisk utfordring - det er «bare et råd». Det krever sitt å bli hørt og forstått - administrativt og gjennom kommunale politiske prosesser. Sakens intensjon har ved flere anledninger fått en utilsiktet beslutning i kommunestyret.

Rådets rolle

- Et samhandlings- og rådgivende organ og som selv kan ta opp saker rundt eldre i kommunen.
- Sikre medvirkning og økt deltakelse. Å bli hørt.
- Bindeledd mellom politikere, administrasjon og befolkningen.
- Avgi innstillinger og uttalelser før politisk sluttbehandling.
- Etterlyse saker.
- Gå på befaring.
- Bidra til åpenhet - legge til rette for åpne møter.

Hovedoppgaver – de store linjer

- Årsmelding er pålagt etter lov om eldreråd og skal behandles av kommunestyret. Bruke årsmeldingen politisk.
- Kompleksitet – ikke bare snakk om tiltak og planer innen helse- og sosialsektoren.
- Årsbudsjett/økonomiplaner.
- Kommune-/fylkesplaner.
- Idretts- og kulturtiltak.
- Boligbygging og reguleringssaker.
- Samferdselssaker og kommunikasjonsplaner.
- Universell utforming

2)

PROSJEKT MANGFOLD I ET MORGENDAGENS AKTIVITETSSENTER MED FRIVILLIGHET I SØGNE

SSB

skriver det

blir flere eldre enn yngre i Norge om 15 år. De eldste vil leve lengre enn i dag. Gjennomsnittlig levealder forventes å øke til 88 år for kvinner og 86 år for menn i 2040. I 2060 vil hver femte innbygger være over 70 år, mot 12 prosent i dag. Antallet over 80 vil tredobles, og antallet som er 90 år og eldre vil firedobles. Eldreveksten vil være sterkest i distriktene.

Senter for omsorgsforskning har med sin forskningsrapport om «Morgendagens aktivitetssenter»

i rapportserie 3/2016, presentert hvordan fremtidige aktivitetssentre kan utvikles og utformes for å bli attraktive for flere i fremtiden. Selv legger de vekt på at en ny generasjon unge eldre er på vei, i tråd med sin egen tid, og som i liten grad identifiserer seg med dagens eldresentre. Dette reiser spørsmål om aktivitetssentre, og frivillighet, bør drives på andre måter enn i dag for å bli attraktive. Pensjonistforbundet erkjenner at unge pensjonister i liten grad bruker dagens eldresentre. Rapporten uttrykker at fremtidige aktivitetssentre må ha et mangfold av tilbud og at et hvert senter bør utforme en egen profil i samhandling med sitt lokalmiljø og ha et godt samarbeid med kommunen. Å ha en sosial og inkluderende møteplass, for alle generasjoner og sammen med en

bredde av frivillige organisasjoner som bindes sammen med en ansatt som koordinerende leder. Utgangspunktet for Søgne i dag er svært god i og med kommunens overtagelse av arbeidsgiveransvar for lederen av Frivillighetssentralen.

Tema om mangfold i aktivitetssentra omfatter også spørsmål om åpenhet mellom kulturer og med et inkluderende miljø for alle. Med ulike aktivitetstilbud som foredrag, kurs, digital opplæring, bibliotek, litteratur, quiz, mat, matkultur og fysisk aktivitet.

Suksesskriterier som utgangspunkt for etablering av nye aktivitetssentre: **gode sosiale møteplasser, et inkluderende miljø, fornyelse, et mangfoldig aktivitetstilbud for flere aldre/generasjoner, kjønn og kulturer - og med deltakelse og frivillighet i fokus.**

Den største **motivasjonsfaktor** for frivillig arbeid i undersøkelsene var at det opplevdes hyggelig, meningsfylt, positivt å hjelpe andre, at de bidro til samfunnsforbedringer og med en form av dugnadsånd uten forpliktelser over tid til frivillig arbeid.

Om selve **organiseringen** av aktivitetssentra var de to viktigste forholdene et **godt samarbeid mellom kommune, private og frivillige** og at senteret har engasjert en **frivillighetskoordinator.**

Regieringens

handlingsplaner

Tenkning i «Omsorg

2020» faller overbevisende inn i resonnementene hvis målsetting er at omsorgstjenestene skal jobbe mer med forebygging og helsefremming enn kun med reaktive tiltak. «Da må hele samfunnets ressurser tas i bruk, og samarbeid med frivillige organisasjoner er sentralt», uttaler seniorrådgiver i Helsedirektoratet, avdeling for kommunale helse- og omsorgstjenester

Felles forslag:

Eldrerådet tar innspillene til orientering og tar synspunktene med til drøftelsene i fellesmøtet 5.nov 2018.

Vedtak:

Eldrerådet tar innspillene til orientering og tar synspunktene med til drøftelsene i fellesmøtet 5.nov 2018.

Felles forslag:

Ny Eldreråds -lov antas vedtatt i Stortinget høsten 2019. Eldrerådet ønsker å beholde nåværende ordning inntil loven med forskrifter trer i kraft.

Lenke: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2017-06-16-62>

Vedtak:

Ny Eldreråds -lov antas vedtatt i Stortinget høsten 2019. Eldrerådet ønsker å beholde nåværende ordning inntil loven med forskrifter trer i kraft.

Lenke: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2017-06-16-62>

Fellesforslag:

Eldrerådet ønsker å beholde Hovedkjøkkenet i Søgne kommune. Det bes om en oversikt over tjenestelevering ved Hovedkjøkkenet, herunder kostnader for brukere.

Eldrerådet inviterer leder av Hovedkjøkkenet til å orientere i Eldrerådets møte 13.11.2018.

Vedtak:

Eldrerådet ønsker å beholde Hovedkjøkkenet i Søgne kommune. Det bes om en oversikt over tjenestelevering ved Hovedkjøkkenet, herunder kostnader for brukere.

Eldrerådet inviterer leder av Hovedkjøkkenet til å orientere i Eldrerådets møte 13.11.2018.

Sak 4: PS 3618 Referatsaker 13.11.2018

Saksframlegg

Referatsaker 13.11.2018

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
36/18	Eldrerådet	13.11.2018

Rådmannens forslag til vedtak:

Eldrerådet tar referatsakene til orientering.

Bakgrunn for saken:

Saksutredning:

Rådmannens merknader:

Sak 5: PS 3718 Eventuelt 13.11.2018

Saksframlegg

Eventuelt 13.11.2018

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
37/18	Eldrerådet	13.11.2018

Rådmannens forslag til vedtak:

Eldrerådet tar eventuelt – sakene til orientering.

Bakgrunn for saken:

Saksutredning:

Rådmannens merknader:

Sak 6: RS 2818 Møteprotokoll - Fylkeseldrerådet i Vest-Agder 26.10.2018

Møteprotokoll

Fylkeseldrerådet i Vest-Agder

Dato: 26.10.2018 kl. 10:00 -13.10

Sted: Utv.salen, fylkeshuset

Arkivsak: 18/00007

Møteleder:

Møtende medlemmer: Arild Birkenes, Marit Dahlberg Skogen, Per S: Stordrange, Gudrun Strengenes og Terje Svendsen

Protokollfører: Marion Erichsen, politisk sekretariat

SAKSLISTE

Side

Godkjenning av protokoll 16.08.2018

Behandling av utvalgssak

Fylkeseldrerådet i Vest-Agder vil uttale følgende:

Eldre er en samfunnsressurs selv om de har gått ut av arbeidslivet

Referatsaker

39/18	Farsund eldreråd - møteprotokoll 17.08.2018	3
40/18	Brukerutvalget 10.09.2018 - foreløpig protokoll	3
41/18	Kvinesdal eldreråd - møteprotokoll 18.09.2018	3
42/18	Lyngdal eldreråd: Møteprotokoll 22.08.2018	3
43/18	Lyngdal eldreråd - Møteprotokoll 26.09.2018	3

Orienteringssaker

Orienteringssaker er referert bakerst i protokollen (10 saker)

Arild Birkenes
Leder i fylkeseldrerådet i Vest-Agder

Godkjenning av protokoll

Møteprotokollen ble enstemmig godkjent uten merknader.

Behandling av utvalgssak

**Det ble lagt frem et forslag til en uttalelse i møtet.
Fylkeseldrerådet ga enstemmig tilslutning til følgende uttalelse:**

Eldre er en samfunnsressurs selv om de har gått ut av arbeidslivet.

Eldre bærer med seg lang erfaring og mye kompetanse som samfunnet fortsatt har bruk for. Pensjonister som har forlatt arbeidslivet ved en gitt aldersgrense gir ofte uttrykk for at de savner jobben. Også deres kompetanse burde det være mulig å føre tilbake til arbeidslivet i form av kortere oppdrag, enten hos tidligere arbeidsgiver eller andre.

Det er sløsing med ressurser å ikke benytte den akkumulerte erfaring eldre arbeidstakere bisitter når de går av med pensjon.

Eksempelvis kan det etableres en database/Frivilligsentralene det der også kan søkes etter disse ressurser på ulike felt som bl.a.:

Tradisjoner og kunnskapskraft.

Ressurssenter for kompetanseoverføring med fokus på tradisjon og kunnskap, som kan gå i glemmeboken, handverk, matkultur, praktiske ferdigheter, etc.

Database av eldre foredragsholdere.

Tilgjengelige for skoler og universiteter.

Etter skoletid. En aktivitesbasert SFO (skolefritidsordning) som bringer eldre og yngre sammen.

Skolehjelpen.

Pensjonistene går inn som "hjelpelærer" til elever som opplever ekstra utfordringer i skolesituasjonen.

Lyttevenn i skolen.

Formålet er å bygge bro mellom generasjonene, og utvikle en modell for eldres aktive deltakelse i skolen.

Fiksehjelpen.

Tilbud om praktisk hjelp ved små reparasjoner av f.eks. sykkel, hvitevarer, o.l. Som samtidig kan overføre kompetansen til yngre. Hjelp ved bruk av internett kan også være aktuelt.

Avlastningsmedarbeider.

Et nettverk av tidligere ansatte som bedriften kan tilkalle i perioder med behov for ekstra hjelp og støtte for nye medarbeidere.

Eldre trener eldre.

Tilbud fra tidligere trenere til hjemme trening, sentertrening eller utendørstrening for pensjonister.

Fylkeseldrerådet i Vest-Agder sender denne uttalelsen til Frivilligsentralene i Vest-Agder, kommunale eldreråd i Vest-Agder, og landets fylkeseldreråd.

Referatsaker

Saknr	Arkivsak	Tittel
39/18	18/00043-28	Farsund eldreråd - møteprotokoll 17.08.2018
40/18	18/00043-30	Brukerutvalget 10.09.2018 - foreløpig protokoll
41/18	18/00043-31	Kvinesdal eldreråd - møteprotokoll 18.09.2018
42/18	18/00043-29	Lyngdal eldreråd: Møteprotokoll 22.08.2018
43/18	18/00043-32	Lyngdal eldreråd - Møteprotokoll 26.09.2018

Referatsakene ble punktvis tatt til orientering med følgende merknad:

Fylkeseldrerådet vil på generelt grunnlag understreke at disse rådene er lovpålagte og det påhviler hvert medlem å stille opp på innkalte møter for å skjøtte sitt verv på en best mulig måte.

Orienteringssaker

1. Team medvirkning møte 31.10.2018 (Haven, fylkeshuset kl. 0900)
Det inviteres til en dagssamling der man ser på mulighetene til å tenke nytt, komme med innspill til organisering Agder 2020. Hvem fra rådet deltar?

Representanten Arild Birkenes ønsker å delta.
Sekretæren tar imot påmelding og bringer dette videre.

2. Innspill til fellesnemnda fra fylkeseldrerådet i Vest-Agder.
Ref. møteprotokoll 01.03.2018.

Arild Birkenes orienterte.

Fylkeseldrerådet har tidligere sendt et innspill til fellesnemnda Agder 2020. Fylkeseldrerådet imøteser en tilbakemelding på innspillet av 09.03.2018 (ref.nr. 18/04742-1) som er sendt i epost 09.03.2018 der det bekreftes å ha mottatt uttalelsen og at prosjektleder er gjort kjent med uttalelsen.

Fylkeseldrerådet vil bemerke at rådet ikke er tatt med i fellesnemndas prioriteringer. De eldre vil komme til å utgjøre en viktig resurs for Agder i fremtiden.

Det blir en dobling av 80 åringer om 13-15 år.

Ref. fra innspill til fellesnemnda:

Eldreråd er en uvurderlig ressurs for å bygge ett nytt fylke

Fylkeseldrerådet i Vest-Agder mener eldre har kunnskap og erfaring som kommer samfunnet til nytte også når de har gått ut av det ordinære arbeidslivet.

Mange tar dette i bruk i frivillig arbeid. Mange ønsker også å benytte sin kompetanse videre i andre former for samfunnsbidrag, herunder også tilbake i arbeidslivet i form av prosjektarbeid eller tidsbegrensede oppdrag.

Med økt utdanningsnivå og større bevissthet om egen påvirkning og mestring, er det grunn til å tro at morgendagens eldre ikke vil finne seg i å bli betraktet som noen som ikke bidrar til samfunnet.

Valg av eldrerådene er lovpålagte og vi mener eldrerådet vil være en stor resurs for bygging av et Agder fylke.

3. Forslag til møtedatoer 2019
Det var i forkant av møtet sendt ut forslag til møtedatoer til medlemmene på e-post, etter at fylkesutvalget hadde vedtatt møter for fylkestinget, fylkesutvalget, hovedutvalg for kultur og utdanning(HKU), samferdsel, areal og miljø (SAM).

I tillegg for AGDER fellesnemnd: AFT (Agder fylkesting), AFU (Agder fylkesutvalg), UK (hovedutvalg for utdanning og kompetanse, PS (hovedutvalg for plan og samferdsel, NKM (hovedutvalg for kultur, folkehelse og frivillighet). I tillegg er det også tatt hensyn til helligdager, høstferie, vinterferie, fylkesvalgstyre og fellesnemnd og andre møtedatoer vedtatt av fylkestinget.

Fylkeseldrerådet går enstemmig inn for følgende foreslåtte datoer 2019:
22. januar, 21. mars, 9. mai (vårkonferanse), 12. september, 10. oktober og 10. desember.

Fylkeseldrerådet er orientert om at det er kommet signaler på at det kan bli færre saker til behandling i 2019 på grunn av alt som skjer parallelt med sammenslåingen Agder 2020. Dersom ikke saker til behandling bør det ses på fra gang til gang om oppsatte møter i kalender bør avlyses!

Dato for landskonferanse 2019 er ikke gitt. Sekretæren gjør en henvendelse til Telemark fylkeseldreråd som er arrangør.

4. Nasjonal konferanse – Vennesla 19.11.2018 (Hunsfos næringspark)
"Leve hele livet – sammen"
Utdeling av program - Hvem fra rådet deltar?

Fra fylkeseldrerådet i Vest-Agder deltar følgende representanter:
Terje Svendsen, Arild Birkenes og Gudrun Strengenes.
Sekretæren sørger for påmelding.

5. Fellesmøte med Aust-Agder fylkeseldreråd 14.11.2018 (Tyholmen hotell, Arendal)
Utdeling av program - Hvem fra rådet deltar?
Felleskjøring.

Fra fylkeseldrerådet i Vest-Agder deltar følgende representanter:
Arild Birkenes, Marit Dahlberg Skogen og Terje Svendsen.
Gudrun Strengenes har meldt forfall. Vararepresentant innkalles.

Etter fellesmøtet skal fylkeseldrerådet i Vest-Agder ha sitt ordinære møte.

Program og deltakerliste sende fylkeseldrerådene i Aust- og Vest-Agder i løpet av kort tid.

6. Henvendelse fra Hægebostad råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne v/ Elin Sunde (e-post 09.10.2018):
Saken som ikke er behandlet i rådet (gjelder eldre- og funksjonshemmede).

Fylkeseldrerådet viser til sak 70/18 der saken bør forelegges for rådene og vil understreke viktigheten av dette.

Fylkeseldrerådet vil sende en henvendelse til ordfører og rådmann i kommunen (kopi: Fidjestøl)

7. Henvendelse fra Marnardal fellesråd for eldre- og funksjonshemmede v/ Ole Sigurd Fidjestøl (e-post 09.10.2018):
Registrert en ny praksis når det gjelder innvilgelse av TT-kort: Nye søkere som har fått sin funksjonsnedsettelse etter fylte 67 år tas som hovedregel ikke inn i ordningen.

På bakgrunn av henvendelsen fra Marnardal fellesråd vil fylkeseldrerådet i Vest-Agder be administrasjonen i Vest-Agder fylkeskommune om en sak til behandling i rådene på ovennevnte.

8. Ytterligere informasjon/markedsføring "lyttevenn"?
Evt. planlegge en fellessamling med frivilligsentralene i Aust- og Vest-Agder (når møteplan 2019 er klar)

Sekretæren legger fram ett sammendrag av Gudmund Sagens gode eksempel fra hvordan det gjøres i Vennesla: "hvordan ta imot lyttevenner på skolene" som legges ut på hjemmesiden til www.lyttevenn.no.

Ovennevnte ses i sammenheng med **evaluering** kommet fra Fernanda Nissen skole i Oslo, bydel Sagene (e-post fra Tor Peersen, 19.09.2018).

Arild Birkenes orienterte også alle henvendelser/forespørsel han får fra hele landet om å holde foredrag om "lyttevenn". De som går i gang med lyttevenn kaller det lyttevennprosjekt ved oppstart i eget fylke/kommune. Siste foredrag var på Bogensenteret i Asker (senter for aktivitet/aktive seniorer). Her møtte det også en del rektorer.

9. Roll-up: Lyttevenn
Fylkeseldrerådet går inn for å anskaffe en "roll-up" med teksten: **Lyttevenn + elev=Vinn vinn for folkehelse**. Henvendelse til lyttevennsiden skal stå nederst på roll-up'en: www.lyttevenn.no
(Anslagsvis kr. 4.000,-)

10. Regnskap pr. 26.10.2018:
Sekretæren orienterte for regnskapet pr. 26.10.2018.
Fylkeseldrerådet i Vest-Agder har ett møte igjen (14.11 – fellesmøte med Aust-Agder fylkeseldreråd på Tyholmen hotell i Arendal).

Eventuelt:

Arild Birkenes ber om å undersøke muligheten for å legge inn bilde på e-poster i fylkeskommunens e-post system (samme som de har i Kristiansand kommune).

Fra: Erichsen, Marion[Marion.Erichsen@vaf.no]

Sendt: 30.10.2018 08:08:25

Til: Andresen, Kenneth; Andresen, Kristin Tofte; Arild Birkenes; Askildsen, Tore; Berit Salvesen (2.vara); Damman, Terje; Gudrun Strengenes (Medlem); Hans Otto Lund; Hauge, Arly; Mellingen, Helle; Hilde Skjulestad (Aust-Agder); Jørg Magne Hadland - Politiker (jorgmagne@gmail.com); Karlsen, Arne; Kåre Glomsaker; Liv Berit Li (1.vara) ; Macdonald, Cheryl; Marit Dahlberg Skogen (Medlem); Oddbjørn Aardalen (1.vara); Tjomsland, Oddlaug Hesland; Politisk sekretariat; Richardsen, Wanja; Sigmund Nilsen (vara); Solgaard, Lise; Stenersen, Karin Løvgren; Stordrange, Per Sveinung; Sundtoft, Tine; Svendsen Terje; Tor Mathisen (1. vara); Torkelsen, Jan H.; Audnedal fellesråd for eldre og funksjonshemmede; Farsund eldreråd; Flekkefjord eldreråd; Hæbegostad fellesråd for eldre og funksjonshemmede; Kristiansand eldreråd; Kvinesdal kommune; Lindesnes fellesråd for eldre og funksj.hemmede; Lyngdal eldreråd; Mandal kommune; Marnardal fellesråd for eldre og funksj. hemmede (lillian.knaben@marnardal.kommune.no); Sirdal eldreråd/råd for funksj.hemmede; Songdalen fellesråd for eldre og funksjonshemmede (Anette.hogeli@songdalen.kommune.no); Postmottak; Vennesla eldreråd; Åseral fellesråd for eldre og funksjonshemmede

Tittel: Møteprotokoll Fylkeseldrerådet i Vest-Agder 26.10.2018

Vedlagt er møteprotokoll 26.10.2018 for fylkeseldrerådet i Vest-Agder.

Se også lenke til vår hjemmeside for politiske saker:

<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/VAF/Meetings/Details/1115642>

Med vennlig hilsen

Marion Erichsen

Konsulent

Politisk sekretariat

Tlf.: 416 20 003 | E-post: mer@vaf.no

All kommunikasjon med oss kan bli arkivert.

Vest-Agder
fylkeskommune
— EN DRIVKRAFT FOR UTVIKLING

For mer info: www.vaf.no | www.facebook.com/vaf.no | [@VestAgderfylke](https://twitter.com/VestAgderfylke)

Vest-Agder
fylkeskommune

– EN DRIVKRAFT FOR UTVIKLING

**Sak 7: RS 2918 Morgendagens aktivitetssenter - Forskningsrapporten til
MAS**

Fra: tormod.mjaaseth@gmail.com[tormod.mjaaseth@gmail.com] Sendt: 08.10.2018 14:14:23 Til: Anne Christin Høyem Kopi: tormod.mjaaseth@gmail.com Tittel: VS: Morgendagens aktivitetssenter

Hei Anne Christin.

Her er linken til Morgendagens aktivitetssenter. Forskningsrapporten til MAS.

<https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2427012>

Hilsen Tormod

Sak 8: RS 3018 Omsorg 2020 - regjeringen.no bestilling av papireksemplar for Eldrerådet.

Fra: Torunn Kristiansen[Torunn.Kristiansen@p.sogne.kommune.no]

Sendt: 29.10.2018 13:15:30

Til: Anne Christin Høyem

Tittel: Omsorg 2020 - regjeringen.no bestilling av papireksemplar for Eldrerådet.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/omsorg-2020/id2410456/?q=Omsorg%202020>

Sendt fra min iPad

Sak 9: RS 3118 Eldreråd - nytt fra regjeringen 26.10.18

Eldreråd

Sist oppdatert av regjeringen: 26.10.2018 – utdrag:

Når kommuner slår seg sammen, er det naturlig å diskutere hvordan de lovfestede rådsordningene fungerer i dag, og hvordan de vil fungere i en ny kommune. Eldre er underrepresenterte i kommunestyrene. Gruppen har viktig kunnskap, og kommunen bør være bevisst på hvordan de bruker rådet. Kommunen er pålagt å ha eldreråd. Rådets innspill er en viktig del av prosessen før kommunepolitikere behandler en sak.

Et enklere regelverk for medvirkning i kommunene

I statsråd 16. juni 2017 ble det sanksjonert en [endring i kommuneloven som innfører ny § 10 b i kommuneloven og ny § 36 b i Svalbardloven](#) med regler om innføring av råd i kommuner og fylkeskommuner for eldre, personer med funksjonsnedsettelse og råd eller en annen form for medvirkningsordning for ungdom.

Den nye bestemmelsen i kommuneloven er vedtatt og vil inngå i forslag til ny kommunelov som Kommunal- og moderniseringsdepartementet tar sikte på å fremme for Stortinget i 2018. Det vil deretter bli behov for å fastsette forskrifter for hver enkelt medvirkningsordning. Inntil dette regelverket er trådt i kraft vil dagens lover om eldreråd og råd for personer med nedsatt funksjonsevne fortsatt gjelde.

Visse forutsetninger som bør være på plass for at rådet skal fungere etter intensjonen.

- Tilstrekkelige administrative og økonomiske ressurser.
- Den administrative sekretæren har god kompetanse om de saker som rådet befatter seg med og ha et tydelig mandat.
- Sekretæren har en administrativ plassering hos rådmannen. Dette er nødvendig for å fange og følge opp saker som er relevante for rådene.
- **Rådet kommer tidlig inn** i kommunens arbeid med en sak.
- Rådsmedlemmene inngår i kommunens arbeidsgrupper i saker som er viktige for eldre.
- Representanter fra administrasjon deltar i rådsmøter for å drøfte saker og lytte til innspill tidlig i saksgangen.
- Uttalelser fra rådet følger saken og inngår i saksdokumentene ved politisk behandling.
- **Tilstrekkelig opplæring.** Dette gjelder både sakskompetanse og prosesskompetanse.
- Tilbud om å delta i folkevalgtopplæringen til KS. Fylkeskommunen en viktig funksjon.

I følge [lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd](#)

skal hver kommune opprette et eldreråd. Rådet velges av kommunestyret for valgperioden. Hovedvekten av arbeidet i rådene bør dreie seg om planer og budsjetter og å sikre universell utforming.

Framtidas eldre bør delta i arbeidet med å utvikle aldersvennlige lokalsamfunn. I en rapport fra NIBR og Arbeidsforskningsinstituttet [Lytt til senioren](#) blir ulike måter å drive innbyggerinvolvering på beskrevet. Involveringsarbeidet bør skje i nært samarbeid med eldrerådene for å sikre en aktiv oppfølging av de forslåtte tiltakene.

Kommunestyret vedtar hvor mange medlemmer rådet skal ha. Flertallet av rådets medlemmer skal være alderspensjonister (være fylt 60 år på valgtidspunktet i flg. lovdata § 10 b). Rådene velger selv leder og nestleder, og disse skal velges blant pensjonistene. Statens seniorråd ga i 2011 ut en [veileder i eldrerådsarbeid](#).

Omtrent en tredjedel av rådenes medlemmer er politikere, og mange av pensjonistene som oppnevnes til eldrerådene har erfaring fra politisk virksomhet. Det kan være en fordel med kompetanse om lokalpolitikk, beslutningsprosesser og saksgang, men også andre erfaringer enn politisk virksomhet bør være representert i eldrerådene.

Eldrerådene bør diskutere om det er en utfordring at politikere i rådene er bundet av partipolitiske prioriteringer og vedtak. Kan dette ha innvirkning på hvordan de som rådsmedlemmer forholder seg til saker i rådene, og kan de eventuelt komme i en dobbeltrolle?

Momenter ved en kommunesammenslåing

Når kommuner slår seg sammen, må kommunestyret ta stilling til hvordan de lovfestede rådsordningene skal organiseres. Kommunene kan vedta å opprette felles råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og eldre. I et [rundskriv fra Arbeids- og sosialdepartementet](#) anbefales det **at felles råd bør velges bare i spesielle tilfeller**. Dersom mennesker med nedsatt funksjonsevne og eldre ikke opplever å ha sterke nok felles interesser vil ikke et felles råd oppfylle formålet med loven.

Dersom kommunen har overført oppgaver som omfatter eldre til bydelsutvalg eller andre geografisk avgrensede områder i kommunen, skal hver bydel ha eget eldreråd. Da skal det også velges et sentralt eldreråd.

Et godt eksempel fra den kommunale hverdag:

Kongsberg kommune er oppmerksom på at høringsuttalelser fra eldrerådet skal inn i en tidlig fase i saker som skal til politisk behandling. Sekretæren for eldrerådet skulle gjerne sett at rådet var koplet på flere samfunnsområder.

"Vi blir lyttet til, har en god dialog med de folkevalgte og kommer inn i prosessene på et tidlig tidspunkt. Våre innspill har blant annet vært avgjørende for at det har blitt opprettet brukerutvalg ved institusjoner for eldre i kommunen" Lars Tyldum, leder for eldrerådet.

Kongsberg eldreråd har åtte medlemmer som kommer fra ulike geografiske områder i kommunen. Medlemmene representerer pensjonister med ulike yrkesbakgrunn, da de er utpekt fra ulike pensjonistforeninger. I tillegg er to politikere fra posisjon og opposisjon medlemmer. Både politikerrepresentantene og leder av helse/omsorgstjenesten orienterer i hvert møte medlemmene om aktuelle saker.

Sekretær for rådet sitter i rådmannens stab. [Kommunen har utarbeidet et reglement for eldrerådet](#). Eldrerådet er pådriver i boligplanleggingen.

Suksessfaktorer i Kongsberg kommune

1. Rådet har medlemmer fra ulike geografiske deler av kommunen
2. Rådet kommer tidlig inn i saksforberedelser
3. Sekretæren sitter i rådmannens stab
4. Kommunen har koblet på eldrerådet i boligplanleggingen

Suksessfaktorer i Alta kommune

1. Rådet er direkte under rådmannen
2. Sekretær for rådet har oversikt over saksområder som er viktig for de lovfestede rådene
3. Rådet er representert i prosjektgrupper for større plan- og byggesaker i kommunen
4. Kommunen har kunnskap om universell utforming i egen stab

Mer om lovpålagte rådsordninger: litteratur

- Lytt til senioren! (2017). Vestby, G.M, Brattbakk, I, Norvoll, R – By- og regionforskningsinstituttet NIBR og Arbeidsforskningsinstituttet

Tormod Mjaaseth

Fra: tormo-mj@online.no[tormo-mj@online.no]

Sendt: 04.11.2018 19:57:27

Til: arvbirge@online.no; 'Bjørn Nilsen'; Torunn Kristiansen; Anne Christin Høyem

Kopi: tormod.mjaaseth@gmail.com

Tittel: Eldreråd - nytt fra regjeringen 26.10.18

Hei.

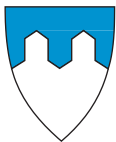
Har kikket på regjeringens sider om eldreråd.

Sender over aktuelle og klargjørende avsnitt for det videre arbeid – også aktuelt til møte 3.11.18 med K3.

Hilsen Tormod

Sak 10: zMøteprotokoll møte i Eldrerådet 13.11.2018

SØGNE KOMMUNE

Møteprotokoll

Utvalg: Eldrerådet
Møtested: Kommunestyresalen - Søgne Rådhus
Dato: 13.11.2018
Tid: 10:00

Faste medlemmer som møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Torunn Kristiansen	Medlem	SV
Helge Andersen	Medlem	
Bjørn Nilsen	Medlem	
Arvid Abrahamsen	Leder	
Tormod Mjaaseth	Nestleder	H

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Børre Andreassen	økonomisjef
Anne Lise Sandbakken	enhetsleder
Trude Lohne	avdelingsleder
Kathrin Runge	ernæringskoordinator
Anne Christin Høyem	rådgiver

Av fem medlemmer var fem medlemmer til stede. Sakskart datert 06.11.2018 omfattet PS 35/18 – PS 38/18. For øvrig ingen merknader til sakskart eller innkalling.

Eldrerådet og Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne hadde felles presentasjon av økonomiplan 2019 - 2022 og budsjett 2019 ved økonomisjef Børre Andreassen.

Anne Lise Sandbakken informerte om byggeplaner for omsorgsboliger ved Søgne omsorgssenter. Avdelingsleder Trude Lohne og ernæringskoordinator Kathrin Runge informerte om tjenestelevering ved Hovedkjøkkenet i Søgne kommune.

Underskrift:

Vi bekrefter med våre underskrifter at protokollen er ført i samsvar med det som ble bestemt i møtet.

Arvid Abrahamsen (sign.)
leder

Anne Christin Høyem (sign.)
rådgiver

Saksnr	Innhold	U.off.
PS 35/18	Godkjenning av protokoll fra møte 29.10.2018	

PS 36/18	Referatsaker 13.11.2018
RS 28/18	Møteprotokoll - Fylkeseldrerådet i Vest-Agder 26.10.2018
RS 29/18	Morgendagens aktivitetssenter - Forskningsrapporten til MAS
RS 30/18	Omsorg 2020 - regjeringen.no bestilling av papireksemplar for Eldrerådet.
RS 31/18	Eldreråd - nytt fra regjeringen 26.10.18
PS 37/18	Eventuelt 13.11.2018
PS 38/18	Årsbudsjett 2019, Økonomiplan 2019 -2022

PS 35/18 Godkjenning av protokoll fra møte 29.10.2018

Rådmannens forslag til vedtak:

Eldrerådet godkjenner protokoll fra møte 29.10.2018.

Saksprotokoll i Eldrerådet - 13.11.2018

Behandling:

Ingen merknader.

Vedtak:

Eldrerådet godkjenner protokoll fra møte 29.10.2018.

PS 36/18 Referatsaker 13.11.2018

Rådmannens forslag til vedtak:

Eldrerådet tar referatsakene til orientering.

Saksprotokoll i Eldrerådet - 13.11.2018

Behandling:

Repr. Mjaaseth (H) fremmet forslag:

Det vises til RS 29/18 *Morgendagens aktivitetssenter – Forskningsrapport til MAS*. Eldrerådet ber om at Frivilligsentralen i samarbeid med kommunen tar kontakt med lag og foreninger til videre arbeid med et «Morgendagens aktivitetssenter» og ber om at Tjenesteutvalget tar saken videre. Eldrerådet ser betydningen av et fellesmøte med de ulike aktørene for å diskutere gode løsninger.

Forøvrig ingen merknader til referatsaker.

Votering: Enstemmig

Vedtak/ innstilling:

Det vises til RS 29/18 Morgendagens aktivitetssenter – Forskningsrapport til MAS. Eldrerådet ber om at Frivilligsentralen i samarbeid med kommunen tar kontakt med lag og foreninger til videre arbeid med et

«Morgendagens aktivitetssenter» og ber om at Tjenesteutvalget tar saken videre. Eldrerådet ser betydningen av et fellesmøte med de ulike aktørene for å diskutere gode løsninger.

Eldrerådet tar de øvrige referatsakene til orientering.

RS 28/18 Møteprotokoll - Fylkeseldrerådet i Vest-Agder 26.10.2018

RS 29/18 Morgendagens aktivitetssenter - Forskningsrapporten til MAS

RS 30/18 Omsorg 2020 - regjeringen.no bestilling av papireksemplar for Eldrerådet.

RS 31/18 Eldreråd - nytt fra regjeringen 26.10.18

PS 37/18 Eventuelt 13.11.2018

Rådmannens forslag til vedtak:

Eldrerådet tar eventuelt – sakene til orientering.

Saksprotokoll i Eldrerådet - 13.11.2018

Behandling:

Felles forslag fra Eldrerådet og Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne:

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og Eldrerådet vil meddele Tjenesteutvalget og Formannskapet om behovet for å beholde legevaktjeneste og NAV kontor på Tangvall i framtida.

Begrunnelsen i saken er at befolkningen øker, det vil gå ut over de mest sårbare, og vi vil miste mulighet for legebisøkt hjemme. Saken bør gis høy prioritet.

Vedtak:

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og Eldrerådet vil meddele Tjenesteutvalget og Formannskapet om behovet for å beholde legevaktjeneste og NAV kontor på Tangvall i framtida.

Begrunnelsen i saken er at befolkningen øker, det vil gå ut over de mest sårbare, og vi vil miste mulighet for legebisøkt hjemme. Saken bør gis høy prioritet.

PS 38/18 Årsbudsjett 2019, Økonomiplan 2019-2022

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar økonomiplanen for 2019-2022. Driftsrammer og investeringsbudsjett for 2019 i økonomiplanen 2019-2022 er kommunens årsbudsjett for 2019.
2. Kommunestyret vedtar å skrive ut eiendomsskatt i hele Søgne kommune i 2019, med 2 promille av takstgrunnlaget på hver eiendom med reduksjonsfaktor på 15% og 900.000 kroner i bunnfradrag per boenhet for boliger og fritidsboliger.
3. Stortinget fastsatte maksimalsatser for formues- og inntektsskatt skal legges til grunn for innkreving av skatt i budsjettåret 2019.

4. Kommunestyret gir fullmakt til lånefinansiering til investeringer ihht. tabell 2A i saksfremstillingen. Låneopptak for å finansiere investeringer i budsjettet for 2019 kan utgjøre inntil 196.627.000 kroner. I tillegg til overnevnte lån opptas lån i Husbanken til startlån for videre utlån med inntil 10.000.000 kroner.
5. Rådmannen gis fullmakt til å fastsette satser for finansiering av ikke-kommunale barnehager i tråd med forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager.
6. Rådmannen gis fullmakt til å harmonisere gebyr/betalingssatser i 2019 der det er praktisk mulig.

Bakgrunn for saken:

Forslaget bygger på Regjeringens forslag til statsbudsjett. Om nødvendig vil rådmannen fremme et revidert forslag ut fra behandlingen i Stortinget.

Nedenfor er de obligatoriske budsjettskjemaene som skal vedtas for økonomiplanen 2019-2022 med driftsrammene for årsbudsjett for 2019 til de ulike enhetene i tillegg til inntektsforutsetninger og finans. I tillegg kommer rådmannens forslag til investeringer med finansiering. Nærmere beskrivelse av rådmannens forslag til økonomiplan 2019-2022 og årsbudsjett for 2019 fremgår av vedlagte dokument.

Saksutredning:

Driftsbudsjett

Budsjettskjema 1A:

Saksprotokoll i Eldrerådet - 13.11.2018

Behandling:

Repr. Mjaaseth (H) fremmet forslag:

Ref. skriv «Styrking av eldres rettigheter - etablering av brukerråd i omsorgstjenestene. Eldrerådet ønsker oversendt Tjenesteutvalget for behandling.

«Mot en ombudsordning på sikt i Nye Kristiansand vil det være et viktig signal og kunne starte et arbeid i Søgne som innebærer en formalisering med et brukerråd i vår egen omsorgstjeneste.»

Eldrerådet ber om at det settes av kr 100 000,- fra dispensasjonsfondet med ordningen.

Bakgrunn for forslaget:

STYRKING AV ELDRES RETTIGHETER – Etablering av brukerråd i omsorgstjenestene.

Regjeringen bevilger fire millioner kroner til å etablere et nasjonalt eldre-, pasient- og brukerombud i budsjettet for 2019 og har som mål å «etablere et nasjonalt eldre-, pasient- og brukerombud. I

mange år har det vært et nasjonalt barneombud, og nå følges det opp med et tilsvarende eldreombud.

Formålet er å styrke oppmerksomheten mot eldre sine behov, en bedre eldreomsorg og utvikle et talerør som kan sette helse- og omsorgstjenestene til eldre på dagsorden i kommunalt plan- og utviklingsarbeid. Det nye ombudet etableres som en del av den etablerte ombudsordningen og har helse- og omsorgstjenester som sitt ansvarsområde. Ensomhet og vold mot eldre er ikke lenger en ikke sak. Det er nødvendig med et fokus som kan sikre sikre at eldre i kommunene får de tjenestene de har krav på. Særlig i en tid vi går mot en sterk økning av eldre nasjonalt. Fakta tall viser at antall personer over 70 år og eldre vil dobles på tre tiår. I dag er 60 prosent av mottagerne av en eller flere kommunale omsorgstjenester 67 år eller eldre. Samtidig utgjør eldre over 67 år 14 prosent av befolkningen.

Eldrerådet mener det er av avgjørende betydning å iverksette tiltak lokalt. Eldre trenger en tydelig røst som kan tale deres sak. Som eldreministeren uttaler det – «Mange eldre i dag tar til takke med tilbud som er altfor dårlig. Det er viktig at de har noen å henvende seg til som kan hjelpe dem. Det må sette dagsorden, og forbedre forholdene for eldre». Mange eldre etterspør ikke den hjelpen de trenger og ønsker ikke å være til bry. Terskelen må senkes for å be om råd og hjelp for de eldre, samtidig som må en være mer aktive overfor målgruppen. Mange pårørende har opplevd å kjempe for å gi sine nærmeste en god alderdom. Dette er en kamp de ikke skal måtte kjempe alene. Det er derfor viktig å få til en ordning lokalt som har til oppgave å tale de eldre sin sak. Mot en ombudsordning på sikt i Nye Kristiansand, vil det være et viktig signal å kunne starte et arbeid i Søgne som innebærer en formalisering med et brukerråd i vår egen omsorgstjeneste. **Beløp kr 100 000,-**

Dette arbeidet vil være godt i samsvar med Pasient- og brukerrettighetsloven, som skal bidra til å sikre at pasienter og brukere får lik tilgang på helse- og omsorgstjenester av god kvalitet. Loven skal også bidra til å fremme tillitsforholdet mellom pasient eller bruker og helse- og omsorgstjenesten, og ivareta respekten for den enkelte pasient eller brukers liv, integritet og menneskeverd.

For å sikre bedre kvalitet i tjenestene løfter regjeringen fram nye og forsterkede tiltak i «Omsorg 2020» rundt fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet. Tiltakene skal bidra til nye løsninger for å sikre at brukerne får større innflytelse over egen hverdag, økt valgfrihet og tilstrekkelig mangfold av tilbud med god kvalitet.

Brukerne skal ha større innflytelse over egen hverdag, valgfrihet og et større mangfold av tilbud. Målet er å skape en helse- og omsorgstjeneste som bidrar til at hver enkelt tjenestemottaker får ivaretatt sine grunnleggende behov - får mulighet til å leve et aktivt liv, og et godt liv i fellesskap med andre. Pårørendes situasjon skal styrkes gjennom bedre tilbud om avlastning, støtte og faglig veiledning.

Eldrerådet ser for seg morgensdagens omsorg som skapes og utvikles sammen med brukere, pasienter og pårørende og i samspill med frivillige, ideelle og private aktører. Et fundamentet tuftet på god kompetanse, godt lederskap og et flerfaglig samarbeid.

Tormod Mjaaseth

Votering: Enstemmig

Innstilling:

Ref. skriv «Styrking av Eldres rettigheter - etablering av brukerråd i omsorgstjenestene. Eldrerådet ønsker oversendt Tjenesteutvalget for behandling.

«Mot en ombudsordning på sikt i Nye Kristiansand vil det være et viktig signal og kunne starte et arbeid i Søgne som innebærer en formalisering med et brukerråd i vår egen omsorgstjeneste.»

Eldrerådet ber om at det settes av kr 100 000,- fra dispensasjonsfondet med ordningen.